

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belnunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Beszélhetek . . .

Beszélhetek nekem tavasz megjöttéről,
Ibolya nyilásról, nem hiszek már benne,
Most megyünk neki a téli éjszakának;
Nem virradat van most, hanem naplemente . . .

Hazug napsugár az, mely szurony hegyéről
Csillan rá a fázó, didergő hazára . . .
Megrezhet a szívem . . . megdermedt itt minden:
A turul madárnak megfagyott a — szárnya . . .

BODNÁR ISTVÁN.

Kötelességek a népért.

II.

A nép iránti kötelességek legfontosabb részének tartom: a hitelügyek kielégítése iránt való gondoskodást.

Miért erről gondoskodni? — kérdi a felületesen gondolkodó — hisz annyi a takarékpénztár, népbank, önszegélyző, kölcsöntkövetítő vállalat, krajczár- és koronabank, mint mezőn a gomba s mindenki odamehet, a hová akar; ott meritheti ki hitelét, a hol legzifrább hírek zengenek stb. stb.

Igaz. De én a hitelügyek kielégítését nem egyszerű pénzügyi műveletnek, hanem ezzel kapcsolatban a közérdek szolgálatának; nem busás jövedelmet hajtó pénzintézetnek, de emberbaráti intézménynek; nem a könnyelmű adósság-csinálás hivatott csarno-

kának, de az ésszerű és morális szükséglet fedezőjének tekintem.

S mindezt csupán az 1898. évi XXIII. t.-cz. alapján alakult községi hitelszövetkezet utján érhetjük el, mert ez tisztán tagjai érdekét szolgálja, a mennyiben csupán tagok kapnak kölcsönt és tagja csak ugyanazon községi lakos lehet; azok jólétének előmozdítására törekszik, a mennyiben kevés utánjárásal, helyben megszerezhető olcsó kamatu kölcsönt nyújt, irásdíj és egyéb mellékjárulékokat fel nem számít, a legkisebb letéteket elfogadja és így takarékosagra szoktat s gondja van arra, hogy tagjai könnyelmű adósságot ne csináljanak, miért is az igazgatóság a kölcsön bejelentésekor megkérdi a tagtól, hogy mire kívánja fordítani a kölcsönt s gondja van arra, vajon a kölcsön a kért célra fordított-e; rossz fizető, kölcsönt nem kap; ez nem busás jövedelemre és magas százalékra dolgozó pénzintézet, mert hisz a tiszta jövedelem 10⁰/₀-a tartalék alapra fordítatik és az üzletrészek osztaléka 5⁰/₀-nál magasabb nem lehet; a szövetkezet emberbaráti intézmény is, mert tagjai azok lehetnek, a kik erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esnek és így azok, akik nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy vétség miatt büntetve voltak, a szövetkezet tagjai nem lehetnek.

Az 1898. évi XXIII. t.-cz. alapján alakult községi hitelszövetkezet tagja lehet a megalakult szövetkezet működési körében lakó erkölcsös nagykoru egyén, a ki vagyona felett szabadon rendelkezik. A belépés nyilatkozat utján történik s minden tag köteles legalább egy üzletrészt váltani, a

melynek értéke 50 korona és fizethető heti 20 filléres részletekben.

Az üzletrészek képezik a szövetkezet alaptőkéjét. A melyik községi hitelszövetkezet belép az országos központi hitelszövetkezet kötelekébe, az a jegyzett és befizetett üzletrészek arányában a központból hitelt élvez, a központ felszereli 5 évi visszatérítés kötelezettségével a községi hitelszövetkezetet mindennel, félévénként ellenőrzi, a mérleget szakközvegeivel elkészítteti, folyton ellenőrökdi, tanácsol, utbaigazit. Ezekon kívül a jelzalog biztosítások és törlesztések bélyeg és illetékmentesek és élvezi a központ kötelekeibe tartozó községi hitelszövetkezet mindazokat az előnyöket, a melyeket az 1898. évi XXIII. t.-cz. 47. §-a felsorol.

Itt szükségesnek tartom megjegyezni, hogy csakis úgy képzelem és tartom jónak a községi hitelszövetkezetet, hogy azok a központ kötelekében állanak, mert eltekintve a fentebb elmondott nagy előnyöktől, a központ nemes hivatását és szükséges voltát abban látom, hogy beható ellenörködése folytán gátat vet az igazgatóság esetleges sógor-komasági tulkapásainak, tekintélyt ad, sarkal, buzdít folyton és következetesen.

Más pénzintézettel szemben a hitelszövetkezet előnyét leginkább abban látom, hogy a tag mindent feltalál otthonában, minden utánjárás és költség nélkül kölcsönhöz jut, üzletrészt nem egyszerre, hanem 20 filléres heti fizetéssel észrevétlenül fizeti meg, mindennemű kölcsönügylet bélyeg és illetékmentes lévén, sokat megtakaríthat, kezelési díjak nélküli olcsó kamatu kölcsönt kap; a kezes helyben lévén, mindennap meg-

TÁRCZA.

Egyiptom.

Irta: Dr. Tanárky Árpád.

III.

Kairo.

Hogy Kairó a mohamedán világ központja, azt észre vesszük a számos mecsetről, melyből minden utcára 2—3 is jut, mert hiszen Kairónak ötszáznál több mecsetje van. A régi hatalmas kalifák és szultánok legfőbb ambícióját képezte, hogy szebbnél szebb mecsetet építtessenek, mely az ő nevükről legyen elnevezve. De a mohamedánok művészete hideg és élettelen, mindenütt ugyanazon egyhangu diszitéseket, arabeskeket láthatni, de sehol egy festett vagy kőbe vésett emberi vagy állati alakot nem látni. A korán, nehogy a bálványimádás bünébe essenek, szigoruan megtiltja ezt hívőinek.

Hogy az óriási város utcáinak tömkelegében tájékozassuk magunkat, keressünk fel egy kimagasló pontot, honnan a város felett eltekinthessünk. Ilyen kimagasló pont a citadella, mely a Mokatan hegység egyik kiálló csucsán épült s mely az egész várost uralja. Ezt az erődöt Saladin szultán építette a keresztes háboruk idejében az egyik piramis és Memphis romjainak köveiből. Később

az egyiptomi szultánok s a janicsár agák egyik székhelye lett.

Bármely irányból közeledünk Kairó felé, a citadella a rajta épült hatalmas mecsettel s annak karsu két minaretjével már messziről feltűnik. A vár többi épületei katonai célokra használatnak, de stratégiai fontossága az erődnek mai nap már nincs, mert a szomszédos Mokatan hegy csucsáról teljesen áttekinthető s könnyen bevehető lenne. A citadella fő ékessége a két minaretos mecset, mely Mehemed Aliról van elnevezve s mely egyike Kairó legszebb és legújabb mecsetjeinek.

Az óriási kupola mellett, a feltűnő magas és vékony két minaret valami sajátos s a többi mecsetektől elütő jelleget ad az egésznek. Inkább nagyságával mintsem építészeti kiválóságánál fogva imponál. Az épület anyaga mesés értéket képvisel, mert ugyszólván az egész, a legdrágább alabástrom márványból van építve.

Nézzük meg a mecset belsejét is. Nekünk hitetleneknek, kellő baksis lefizetése mellett szintén meg van engedve a mecsetekbe való bemenet, sőt a jámbor muzulmán még azt sem követeli meg, hogy cipőinket, mint az a mohamedánoknak elő van írva — leve-sük, hanem megelégszik avval, ha a cipő tetejére egy másik papucsot (melyért persze ismét külön borralaló jár) felhuzunk, mert így a törvény lényegének, hogy a külvilág

szennyét saruinkkal a szent helyre be nem vittük — eleget tettünk.

A mecset belsejében érdekes látnivaló az építő Mehemed Ali sirja, a művészi kivitelű szöszék s a kut, hol a hívők a Korán által előirt mosakodásokat végzik, minek a mohamedán vallásban igen nagy szerepe van.

A citadella bástyáiról gyönyörű kilátás nyílik az alatta elterülő városra. Ritkán van az utazónak ehhez fogható látványban része. A lapostetejű házak tengeréből a mecsetek büszke kupolái, s a karsu minaretok s a még karsubb pálmák szárai emelkednek ki. Észak felé a város határa a messzeségbe vész, keleten a Mokatan hegység komor sziklái meredeznek, nyugatnak egy-egy kék csik mutatja a Nilus folyását, melyen túl pálmaligetek zöldelnek s azon túl a távol messzeségben, ott, hol a zöld színt a lybiai sivatag sárga színe váltja fel, egész a láthatár szélén két nagyobb és egy kisebb, mértanilag szabályos háromszögű árnyék körvonalaait látjuk.

Ezek a pyramisok!

Itt az előtérben, mintegy a citadella lábainál áll egy két tornyú hatalmas épület, a Hassán szultán mecsetje.

Ezt a mecsetet 1357 ben építtette Hassán a bariti mameluk dynastia egyik szultánja, a ki midőn három évi munka után az építkezés befejeztetett, annyira meg volt

győződhetik, hogy a kölcsönvevő rendszeren törleszt-e, bárki bármily csekély összegét hetenként beadhatja és így apránként többkevesebb tőkét gyűjthet, szövetkezetének saját bizalmasai kezébe teheti le s tudja, hogy azok szakszerű ellenőrzésben részesülnek, az évenkénti 10% tartalékalap esetleges felszámolás esetén helyi jótékony célt szolgál, mert az a községi nyugdíjalapot illeti; ezek mind olyan előnyök, melyeket más intézet nem nyújthat.

A szövetkezeti kölcsönök háromfélék: váltó vagy kötelező, jelzálogilag bekebelezett, kötvény és 50 éves olcsó földkölcsönök.

Mindezeknek előrebocsátása után, a Tolnanémedi községben való megalakítás és fejlesztés adatait a következőkben ismertetem.

A szövetkezetek alapításának kiinduló pontja volt az 1898. évi XXIII. t.-cikk.

En olvasva a fentebb hivatkozott törvényt, 1899. évi február hóban Eöszé Zsigmond ág. hitv. evang. lelkész, Érsek Elek, volt tolnanémedi, jelenleg szárazajtai ev. ref. lelkész, Lemle István tanító s Onody Zsigmond központi kiküldött közreműködésével megalakítottam a 25 évre alakult tolnanémedi községi hitelszövetkezetet és két üzletrésszel az országos központnak tagja lettünk. Ekkor tagul beiratkozott 99 egyén 120 üzletrésszel és márczius hóban a szövetkezet megkezdte működését. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagul többek közt megválasztottak: Eöszé Zsigmond és Érsek Elek lelkészek, Oravszky László jegyző; könyvelőt pedig: Lemle István tanító.

Az 1899. év következőkép zárult. Alakulásakor tagjainak száma volt 99, az év végén volt 177 tag 225 jegyzett üzletrésszel; az üzletrészekre befizetve lett 1114 frt. 35 kr.; betétet kezeltünk 2130 frt. 58 krt.; a tagoknak 14304 frt. kölcsönt nyújtottunk részben váltóra, részben kötelezvényre, melyből azonban 12997 frtot a központi szövetkezet által részünkre nyitott hiteltől fizettünk ki; tiszta nyereség volt akkor 92 frt. 3 kr., a mely a tartalékalaphoz csatoltatott. Ezen évben minden tisztviselő ingyen a szövetkezetért dolgozott.

Ersek Elek ev. ref. lelkésznek Erdélybe való távozása után elnök én lettem s Lemle István tanító halálával: Bauer János ág. hitv. ev. tanító választott könyvelővé; később az igazgatóság tagjai illetve alelnökök lettek: Borsos István volt tolnanémedi, jelenleg drávaszerdahelyi ev. ref. lelkész,

a mű sikerével elégedve, hogy építőmesterének mindkét kezét levágatta, nehogy az még egy ehhez hasonló tudjon építeni, mi esetleg az ő nevével elnevezett mecset hírnevét elhomályosíthatja volna.

Valóban Hassán szultán mecsetje egyike az arabs építő művészet legkiválóbb remekének. Az épület alapja szabálytalan ötszög; két különböző nagyságu tornya van, melyek közül az egyik mindjárt az építés után beomlott s csak később és csak hiányosan építették fel újra.

A mecset belsejében a legművészebb faragványokat látjuk a portale, a kihla s a hanafije (azaz a rituális mosakodásra szánt kut), mind a legszebb arabeskekkel ékeskedik. Fájdalom! az idő vasfoga lassanként megörli ezt a 600 éves műremeket is, s amit a tűzvész, földrengés és háborúk megkíméltek, elvégzi azt a keleti indolencia, az a közöny, melylyel a mai generacio az ősek művészi emlékei iránt viseltetik. A mecset belseje bizony a pusztulás szánandó képét nyújtja, a díszítések hullanak, a drága mozaik feltöredezik, a falak megrepedeznek s ha csak idejében alapos renoválásra nem gondoskodnak, a régi

annak eltávozása után Kozma László jelenlegi lelkész és Peszlen György rom. kath. tanító.

Hogy a szövetkezet fokozódó haladásáról képet mutathassak, közlöm az 1905. évi üzleti idő zárószámait.

Az 1905. év végén a tagok száma 259-et tesz ki, 291 jegyzett üzletrésszel; az üzletrészekre befizetve lett 9385 korona 4 fillér; letétet kezeltünk 67821 koronát s a tagoknak 74973 korona kölcsönt nyújtottunk részben váltóra, részben kötelezvényre, a melyben azonban csak 3660 korona központi hitel szerepel; tiszta nyereség 525 kor. 9 fillér volt, a melynek 10% a tartalékalaphoz csatoltatott, 5% pedig az üzletrészek osztalékára fordítottak. Az 1905. évi nyereség volt összesen 1404 korona 70 fillér, a melyből az üzleti költségekre, fizetésekre stb. kiadott 879 korona 61 fillér, és így miként már fentebb is említettem, tiszta nyereség volt 525 korona 9 fillér. A tartalékalap összesen volt 1905. év végén 1231 korona 95 fillér.

A szövetkezet nem a tartalék alap növelésében látja tagjai érdekének előmozdítását, hanem abban, hogy olcsó kamatu kölcsönök adhasson. A kölcsönök állandóan 6%-ra folyósítatnak, a betét kamatláb pedig 4 1/2 %.

A figyelmes olvasó észreveheti, hogy mi senki pénzét nem használjuk ingyen, mert az üzletrészek után a tagok kapnak 5%, betétük után 4 1/2%-ot, s érdekes, hogy a mikor a jelenlegi zürzavaros politikai viszonyok miatt a pénzértékek emelkedtek s minden hitelintézet sietett felemelni kamatlábát 2—3%-al, akkor is mi rendületlenül kitartottunk megállapított illeteink mellett. Üzletnap hetenként vasárnap délután 3—5 óráig, ekkor teljesítetnek mindennemű ki- és befizetések.

Még megemlítésre méltó azon körülmény, hogy fennállásunk óta semmi veszteség nem ért bennünket s hogy egyetlen tartozást sem kellett mindeztideig peresítenünk, a mi csakis a viszonyok ismeretén alapuló helyi igazgatást, a józan alapokon nyugvó hitelígényeket, a központ szakszerű és hathatós ellenőrzését dicséri.

Szociológiai szempontból érdekesek még a következő adatok.

Az 1905. évben kezelt 6784 korona betét 150 egyén betétje volt. Ebből 20 koronánál kisebb összeget 56 egyén, 100

arabs művészet ezen remeke nem sokára el fog tűnni a föld színéről.

A Hassán szultán mecset előtt terül el a Rumeli tér, mely a Mekkába induló zarándokok kiinduló helye szokott lenni. A korán meghagyja, hogy minden mohamedán férfi legalább egyszer életében Mekkába zarándokoljon s ott, az előirt szertartásokban részt vegyen, a kába követ megcsókolja, a szent Zemzem forrásából igyék, felmenjen az Arafát hegyére s a Mina völgyében Allahnak áldozatot mutasson be. Aki Mekkát megjárta azt hadsinak nevezik, s hogy ezt a jelzőt megszerezhesse, arról az óriás területtől, Marokkótól egész China határáig, ahol mohamedánok laknak, évenként ezer meg ezer igazhívő zarándokol el a próféta által megszentelt helyre!

Vessünk a Rumeli térről még egy pillantást Hassán szultán mecsetére s induljunk neki a néptelennek látszó város tömkelegének, hogy a világhódító kalifák által alkotott többi műremeket is megismerhessük. A mohamedán építészet csak a mecsetek építésében excellál; paloták és más épületek maradványait hiában keresünk az arab nép fénykorából!

koronánál kisebb összeget 41 egyén, 200 koronánál kisebb összeget 9 egyén, 1000 koronánál kisebb összeget 26 egyén, 2000 koronánál kisebb összeget 10 egyén, 4000 koronánál kisebb összeget 2 egyén tett be. Mily érdekesek; hogy beszélnek ezek a statisztikai adatok! Rámutatunk arra, hogy az eddig elkallódott fillérek, mint betétek, növelik a lakosságban a takarékosági hajlamot.

Magyarországon a központ kötelekben eddig 2000 szövetkezet van; szép numerus, de hol van a többi 20000 község?!

Papok, tanítók, jegyzők! Ne politikai kortes szolgálatokat teljesítetek, hanem tudástok, akaratotok és befolyástokat ezen üdvös, kiszámíthatatlan előnyü, hatalmas eszme szolgálatába adjátok!

Ha községekben hitelszövetkezetet alakítottatok: egy kövel hozzájárultatok az anyagilag erős Magyarország alapjának lerakásához!

Néphivatalnokok: a népért előre!
Tolnanémedi, 1906.

Oravszky László,
községi jegyző.

VÁRMEGYE.

A lemondott vármegyei tisztviselők nyugdíja.

Tolnavármegye nyugdíjválasztmánya a mult szombaton tartott ülésén végezt azzal a két kérvénnyel, amelyben *Simonts Elemér* vármegyei főjegyző és dr. *Szentkirályi Mihály IV.* aljegyző nyugdíjigényük megállapítását kérik. A két lemondott tisztviselő nem betegség czimén kéri a nyugdíjat, de a lemondás megokolásául hivatkozik arra az erkölcsi kényszerre, mely őket a magyar törvények megtartására letett esküre figyelmezteti. A választmány hosszas vita után hozta meg határozatát. *Török Béla* és *Boda Vilmos* külön írásos véleményt nyújtottak be, a melyben kifejtik, hogy bár a nyugdíj-szabályzatban ők sem találhatnak alapot a törvénynek ily szellemben való elintézésére, az igazság s különös méltányossági okokból a nyugdíj megadása mellett vannak. A választmány azonban ezzel szemben, az alispán döntő szavazatával kimondta

Csak Isten az, a kinek dicsőségére örök időkre szóló művet alkotni érdemes, a halandó ember számára, kinek földi pályája úgy is csak átmenet a túlvilági életbe, miért építsünk maradandóbb hajlékot?!

A középkori arabs művészetnek egy igen érdekes alkotása az itt látható Tulun mecset. Ma inkább csak rom már, de még így romjaiban is nagyszerű! Kupolája beomlott, de nem esoda, hisz több, mint ezer évig állt fönn Allah dicsőségére. Még 879 ben, tehát több mint 1000 év előtt építette Ahmed ibn Tulun, a tulunidák dinastiájának megalapítója. A művészi kivitelű oszlopok között s az arkádok alatt most koldusok és hajléktalanok tanyáznak, a minaret ormán karvaly rak fészket.

Egy másik igen érdekes mecset az, melyet Mansur el Kalaun szultán építtetett a 13-ik században. Mint mondják a szultán fejedelmi ajándékot ígért az építésnek, ha egy év alatt elkészül a mű; de daczára a legnagyobb erőfeszítésnek, mégis egy hónappal több idő kellett, míg a mecset felépült. Még így is az egész akkori világ bámulta, hogy hogyan lehetett ily rövid idő alatt ily nagyszerű épületet elővarázsolni.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

a nyugdíj megtagadását, de a kisebbségben maradtak véleményét is elébe terjeszti a közgyűlésnek, a mely a szabályrendelet megalkotója lévén, ez ügyben méltányossági alapon is intézkedhetik.

A nyugdíjválasztmány bizonyára saját lelkiismeretének parancsszava szerint döntött, nyugdíjmegtadó határozatát azonban a törvényhatósági bizottság, legalább a mint tekintélyes ellenzéki férfiak értesítenek, aligha fogadhatja el. Majdnem lehetetlen, hogy a méltányossági alapon ne helyezkedjék a közgyűlés; másként, ha csak önmagával szemben következtetlen lenni nem akar, nem is cselekedhetik. Nem feledheti el ugyanis, hogy előző határozataival és magatartásával éppen ő biztatta leginkább tisztikarát a nemzeti ügy mellett való állásfoglalásra, most tehát a legnagyobb szükkeblőség lenne a száraz kenyeret is megtagadni azoktól, kik éppen a törvényhatósági intézményért való rajongásukban vonták le a konzekvenciát, s mondtak le, a ha nem is inycsiklandozó kalácsról, de a nyugodt megélhetés biztos kenyeréről.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartotta meg szokásos havi ülést Döry Pál alispán elnöklésével. Jelen voltak: *Simontsits* Elemér vm. főjegyző, *Kurz* Vilmos árvaszéki úlnök, *Fink* Kálmán kir. tan., pénzügyigazgató, *Tolth* Ödön t. főügyész, *Örffy* Lajos, *Török* Béla, *Jeszenszky* Andor, *Beke* Ferencz alügyész, *Alacs* Zoltán kir. főmérnök, *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Perczel* József, *Boda* Vilmos és *Wosinsky* Mór.

Tihanyi Domokos kir. tanfelügyelő jelentése szerint az elmúlt hóban a tanfelügyelőség 43 tanteremben 15 iskolát és 5 óvintézetet vizsgált meg. A tanítási eredmény jó és kielégítő.

Az államépítészeti hivatal jelentése szerint február havában az állami és kiépített th. közutak állapota általában kielégítő volt, bár a gyakori hóolvadás következtében a közlekedés némi nehézséggel járt. Az összes építkezés szünetelt.

Az állami közut folyó évi fentartására 1955 halom kavicsot engedélyezett a miniszter 46.604 kor. 50 fill. értékben.

Most félig romokban hever ez is; a hatalmas minaret még áll, valamint a mecset azon része is, hol az alapító szultán hamvai nyugszanak, de az épület többi része roskadozó állapotban van.

A mecset a mohamedánoknál különben nemcsak imádkozó hely, hanem egyuttal iskola is; a legérdekesebb ebből a nemből Gama el Azhar, mely a mozlím világ leghíresebb főiskolája. Nem lehet azonban ezt a mi egyetemünkkel összehasonlítani, mert hisz ezekben az összes tudomány, amit tanítanak a korán s annak különböző módon való kommentálása. Ha belépünk ebbe az óriási oszlopcsarnokba, sajtáságos látvány tárul fel szemünk előtt: az oszlopok körül számos csoportot látunk guggolni; mindegyik csoport központja egy tekint. fes turbános alak, az előadó sejk, aki előtt félkör alakban ülnek a földön keresztbe tett lábakkal a tanítványok s szorgalmasan jegyzik az előadást. A csarnokban számos ilyen csoportot látunk s a nagy zsvajban mindegyik tanár arra törekszik, hogy az ő hangja túlszárnyalja a többiét.

Napokig bolyoghatunk Kairó utcáin, míg a szebbnél szebb mecseteknek csak kis részét is láttuk. De a keleti ornamentika remekeivel hamar betelünk, a styl kevésbé változik azok az élettelen arabeskek hidegen hagynak bennünket. A mecsetek belseje is többnyire egyforma, valamennyiben ott van az alapító fejedelem ráccsal körükerített sírja, az imafülke, a mihráb, mely az imádkozóknak a Mekka felé való irányt, a kiblát mutatja, a hol rendszeren művészi faragványokkal díszített szöszék: a nimbar, s a könyvtartó: az el kurszi.

— Folytatjuk. —

Ezen kívül engedélyezett a böleskei gyűrűs-híd végleges jelleggel való ujjaépítésére 13.224 kor. 40 fill. költséget. Ezen építkezés vállalatba adására f. évi márczius hó 3-án volt az árlejtés.

Dr. Hangel Ignác főorvos jelentése szerint az elmúlt hónapban a közegészségi állapot nem volt kedvezőnek mondható. Leggyakoribbak voltak a légző szervek többnyire hurutos megbetegedései, gyakran hosszas lefolyással.

A völgyeségi járás Lengyel községében a kanyaró járványszerűleg lépett fel, ezideig elég szelíd lefolyással.

A hevenyfertőző betegségek közül difteritisz volt 33, kanyaró 24, vörheny 9, gyermekágyi láz 2, hökhurut 14, hasi hagymáz 8. Orvos-törvényszéki bonczolás 2, rendőri hullavizsgálat 4 teljesített.

A vármegye területe 31 oltókörbe osztott be, jelenleg a védhímlőoltás szünetel.

A szokásos rendőr-orvosi vizsgálatok az elmúlt hónapban is teljesítettek, élelmi szerek s közhelyiségek, italok vizsgálata megtörtént.

A szekszárdi „Ferencz” kórházban január hó 1-én ápolás alatt maradt 353, februárban felvétel 186, ápolatott összesen 539; elbocsátott gyógyultan 116, javultan 41, gyógyulatlan 11, meghalt 9.

Az állatorvos jelentése szerint az elmúlt hónapban az állategészségügy állása aránylag kedvező volt, a mennyiben sertésvész újra fellépése egyáltalán nem, a többi ragadós betegségek fellépése pedig csakis sporadikusan került megállapítás alá.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint február havában 3977 ügydarab érkezett be az általános iktatóba.

Február hónapban befolyt egyenesadókban 224.288 korona 62 fillér, hadmentességi díjban 1.656 korona, szeszfogyasztási adóban 35.974 kor. 04 fillér, bor- és husfogyasztási adókban 42.785 kor. 94 fillér, ellenőrzési illetékekben 151 kor. 44 fillér, bélyegjövődékekben 794 kor. 59 fillér, díjjövődékekben 700 kor. 99 fillér, bélyeg- és jogilletékekben 32.358 kor. 17 fillér, dohányeladásból 86.096 kor. 59 fillér. Összesen 424.806 kor. 38 fillér, mely bevételt összehasonlítva a múlt év hasonló időszakában befolyt 619.829 kor. 64 fillérrel, kedvezőtlenebb 195.033 kor. 26 fillérrel.

Beke Ferencz kir. alügyész az ügyészség részéről bejelenti, hogy február havában a szekszárdi kir. törvényszéki fogházban összesen 155 egyén volt letartóztatva. A fogházi kórházban kezeltetett összesen 13 egyén, ezek közül felgyógyult 6, további kezelés alatt maradt 7 egyén.

Márczius 15.

Márczius 15-ikét, régi nagy idők örömnapiját, gyászos, szomorú jelentünk, immár keresztben függő ősi szabadságunk sötét nagypéntekjét megünnepelte nemcsak az egész ország, de vármegyénknek is csaknem minden városa, községe. Az ősi magyar sirató lehetett azonban csak ilyen, mint volt ez a szomorú nap; az itt-ott végbement lakomák legalább ama bizonyos torra emlékeztetnek. — De még a szomorúságnak, a gyásznak is meg volt az ő fénye és világossága. Ezt a széthuzó, egymást ölő nemzetet szívből-lelekleben összeforrvá talán még schasem láthattuk így együtt.

Az ünnepek lefolyásáról értesüléseink a következők:

Szekszárdon

már a korra reggeli órákban kitzűzték a nemzeti lobogókat. Megyei, városi, sőt állami középületeken is büszkén lengett a három-

színű zászló. Egyedül csak a kir. törvényszék zászlórudja ágaskodott kopaszon az orkánszerű szélviharban.

Bíróságunk hazafiasságához ugyan szó sem férhet, de egy kis külsőség sem árt annak dokumentálására, hogy magyarok vagyunk...

A r. k. templomban *Wosinsky* Mór apátplebános mondott *Mozsgay* Sándor és *Wölfl* Ferencz segédletével ünnepi misét, melyen résztvett *Döry* Pál alispán vezetése alatt a vármegye tisztikara, dr. *Hirling* Ádám polgármesterrel az élén a városi előjáróság, *Szabó* Géza alelnök vezetésével, zászló alatt a r. kath. kör, ott voltak továbbá a főgymnasium, a polgári fiu- és leányiskola és a népiskolák növendékei, valamint a hívők serege. A szent mise alatt az ifjusági énekkar adott elő régi magyar, hazafias egyházi énekeket. Igen szép szólót énekelt *Mácsik* József VIII. o. tanuló és egy duettet *Mácsik* József és *Stolpa* József.

A mise végén *Wosinsky* Mór *Eszterházy* Pál régi, de a mai viszonyokra kiválóan találó remek imáját mondta el a hazáért s a közönség az énekkarral együtt elénekelte a himnust.

Az állami főgimnáziumban.

Nagy és diszes közönség jelenlétében folyt le a szabadság napjának megünneplése. Az *Eötvös* József önképzőkör igen sikerült ünnepségén a közönség és ifjuság együtt énekelte a Hymnust, majd az ifjusági zenekar játszotta el a Kossuth indulót. *Stolpa* József ifj. elnök VIII. oszt. tan. hosszabb beszédben ecsetelte a napnak jelentőségét. *Szabolcska* Mihály „A haza szeretetéről” című versét *Strasser* Dezső VII. oszt. tan. adta elő. Ennek végeztével felhangzott az ifjusági énekkar ajkáról a Talpra magyar, majd *Burger* Móricz VIII. oszt. tan. szavalta el Farkas Imre: „Az utolsó honvéd” című költeményét. A Szózat és Hunyadi indulóval fejeződött be a hivatalos műsor, a melyért a nagy közönség lelkes tapssal adózott a derék közreműködőknek. A program végeztével a közönség és a tüzes ifjuság rázendített a Kossuth nótára is s annak két versszakát állva énekelte el.

A polgári fiúiskolában.

A szorongásig megtelt teremben az ünnepélyt az ifjuság énekkara a himnussal nyitotta meg. Azután *Krammer* János iskolai igazgató tartott alkalmi beszédet, a nap jelentőségét különösen a sajtószabadság tekintetében méltatván s az ifjuság elé állítván a nagy idők kiváló szereplőit. *Eggle* Lajos IV. o. tanuló Petőfinek „A bilincs”, *Oblát* Imre II. o. tan. Fejesnek „Márczius 15.”, *Vendl* Károly III. o. t. Petőfinek „15. márczius 1848.”, *Karlovics* Béla V. o. tan. a „Talpra magyart”, *Falusi* József VI. o. t. „Márczius 15.” című költeményt szavalta. Az ifjak mind teljes készséggel s hazafias lelkesedéssel szavaltak, amiért a közönség lelkesen megéljenezte őket. A szavalatok között elénekeltek a Talpra magyart s az ünnepélyt a Szózat elneklésével fejezték be.

A polgári leányiskolában.

A leányiskola ünnepélye a folyó évben is a szokott lelkes hangulatban folyt le s az ünneplés melegségével és közvetlenségével tűnt ki. Diszes közönség, szülők és érdeklődők jelenlétében a himnus előadásával kezdődött az ünnepély, melynek fénypontját az intézet kiváló igazgatónőjének, *Kovács* Dávidné urnőnek megnyitó beszéde képezte. A tőle már megszokott kitűnő előadással méltatta, valóságos tanulmány keretében a napnak jelentőségét és fontosságát oly élénk színekkel és tartalmassággal, amelyre csak egy nagy'elkü magyar nő képes. A műsor további folyamán *Csepke* Mária ügyesen szavalta Erdélyi a „Márczius 15.” versét, *Laki* Irén szépen adta elő Sass Edének „Márczius 15.” című költeményét. Ezután a növendékek sikerült énekszama, Bánk bankból „Ima a hazáért” következett, mely után *Debreczeni* Margit igen szép előadással szavalta el Ábrányinak: „Kossuth sirja”, *Seiner* Margit Szabolcskának: „Petőfi” és *Martinelli* Gabriella Losonczy Lászlónak: „Isten áldd meg s védj hazánkat” című költeményét. A lelkes, szép ünnepély a Szózat éneklésével élt véget.

A r. k. elemi iskolában.

A középiskolai ünnepélyek miatt az elemi népiskolák nagyobb ünnepélyt nem rendeztek, de azért a hazafias érzésű tanítói kar megtalálta a módját, hogy a gyermekek a nap ünnep voltáról tudomást szerezzenek. Mise előtt minden tanító beszédet intézett osztályában tanítványaihoz, előadva és megmagyarázva márczius 15-ének jelentőségét.

Az izr. elemi népiskolában.

A szabadság-fogantatás évfordulójának ünnepléséből méltó módon vette ki részét az izr. hitközség által fenntartott népiskola is. A műsor első pontjaként a tanuló ifjúság a himnust énekelte el, melynek elhangzása után *Weigl* Lujza, a hitközség kiváló képességű tanítónője mondotta el az ünnepi beszédet. A beszéd, mellyel márczius 15-ét, mint a magyar szabadság hajnalhasadásának napját méltatta, a forma tökéletességével, a tartalom teljességével, magyarságával és az előadás erejével és lelkeségével méltó ünneplése volt a napnak és méltó volt arra a lelkes fogadtatásra, melyben a nagy számban összegyűlt közönség szünni nem akaró módon részesítette. A növendékek közül szavaltak: *Sternfeld* Margit (A Magyar lányokhoz), *Aldor* György (A szabadságról), *Sternfeld* László (A szabadság napján), *Schmideg* Juliska (Gyuladjon ki ma arcotok) *Tauszig* Dezső (A szent dal) *Deutsch* István (Petőfi), *Schloss* Klotild (Küsetek koszorú) és *Deutsch* Erzsébet (Márcziusi ifjúság). A szavaltok betanításával a tanítói kar szép munkát végzett, mert a gyermekek feltűnő értelmességgel és szép előadással szavaltak. A szavaltokat ének váltotta fel s végül a növendékek a szózatot énekeltek el, a mivel a magasztos ünnep véget ért.

A polgári olvasóköri.

A polgári olvasóköri, bár helyisége az építkezés folytán már le van bontva, az ősi szokáshoz híven, az idén is megünnepelte márczius 15-ét. A nyári helyiséget alakították át zárt helyiséggé s a kör vezetősége 50 terítékű halvacsorát rendezett. Az első felköszöntőt *Boda* Vilmos elnök mondotta. A nemzeti küzdelem képét festette meg s együttérzésre buzdítva a tagokat a haza boldogulására üritette poharát. *Nikitics* Imre *Boda* Vilmost, a kerület képviselőjét éltette. *Boda* ismételt felszólalván, *Schneider* Jánosra emelte poharát, *Janosits* Károly a magyar ipar pártolásáról beszélt, *Schneider* János *Boda* Vilmost a kör elnökét, mint a város közéletének egyik vezéralakját éltette. *Ferner* Sándor az ifjúság nevében mondott sikerült beszédet, *Szabó* Géza és *Vendl* Gyula hazafias költeményeket szavaltak igen szép sikerrel. *Nikitics* Imre javaslatára *Kossuth* Ferencznek, *Andrássy* Gyula és *Apponyi* Albert grófoknak üdvözlő táviratot küldtek.

A kereskedelmi kaszinóban.

A szekszárdi kereskedelmi kaszinó márczius hó 15-én este fényesen sikerült halvacsorát rendezett, a melyen a tagok nagy számban voltak jelen. Az első felköszöntőt *Földváry* Mihály vármegyei főlevéltárnok mondotta, ki a magyar nemzet boldogulására üritette poharát. Utána dr. *Rubinsteiu* Mátyás főrabbi, magas szárnyalású s nagy tetszést aratott beszédben a sajtószabadságra üritette poharát. Beszéltek még *Leitersdorfer* Aurél Tolnáról *Bridmann* Andor egyetemi hallgató Dr. *Gulgás* József ügyvéd és *Molnár* Mór nyomdatulajdonos. A társaság az éjfél óráig a legjobb hangulatban maradt együtt.

Tamásiban.

Tamásiból írja tudósítónk: Most, a mikor édes hazánk alkotmányára és szabadságára vészteljes felhők borultak, most a mikor minden hazafi igaz aggodalommal tekint a jövő elé, megfogyott reménnyel megy az Isten házába, mert emberi segítségben nem hisz, onnét felülről várja szivszorongva a segílyt, márczius idusát a tamási-i közönség is felhasználta arra, hogy a templomban, a jó Isten közelében együttes imával és énekszóval kérje a nemzetek atyját, hogy tekintsen irgalmas szemmel e jobb sorsra érdemes nemzetre. Ott volt a róm. kath. templomban az egész község.

Először is a község előljárósága vonult be testületileg, majd a róm. kath. iskolások, a polg. iskolai magántanulókkal, szépen felszalagozott zászlajuk alatt, azután az „Egyenlőségi Kör“ testületileg, az állami és megyei tisztviselők közül mindazok, kiknek hivatalos elfoglaltságuk csak megengedte. Az ünnepi szent misét *Mozolányi* István plébános tartotta és ennek végeztével az orgona bus hangjai mellett elhangzott a magyar nemzet legszebb himnusa az: „Isten áldd meg . . .“ Száz és száz ajak rebegette édes himnuszunkat és száz és száz sziv emelődött az éghez, hogy e nemzetet szánja meg a jó Isten, hisz megbűnhődte már a multat és jövőndőt. Az egész község ünnepi díszöltött, a házak legnagyobb része fel volt lobogózva, de most márczius idusa nem a vigasság ünnepe volt, hanem a mélyen érzett bánat, az elvesztett szabadságé.

A délutáni vonattal érkezett meg *Rátka* László, a ker. volt országgyűlési képviselője. Tisztelői közül sokan mentek ki elejébe az állomásra. Márczius 15-ét megünnepelte a „Kaszinó“, a „Társas Kör“, a „Kath Kör“ pedig vasárnap fog tartani hazafias ünnepet.

Tamásiban, 1906. márcz. 15-én.

X—y.

Decsen.

Mint minden évben úgy az idén is nagy lelkesedéssel és impozánsan ünnepelte meg a decsi polgári olvasóköri a márczius 15-ét. A házakon már korán reggel nemzeti lobogók diszelegtek, jelezték a nagy nap jelentőségét.

Dél előtt 9 órakor *T. Szél* István vezetése alatt egy küldöttség ment ki a vonatához, a hol *Boda* Vilmos volt képviselőt fogadták, kit egyenesen az Olvasó Körbe vezettek, a hol már a körnek tagjai várakoztak reá. A körből a község házára mentek, a hol a községi előljáróság fogadta a vendéget. Nagyon rövid ott tartózkodás után az egész társaság a templomba ment.

Itt *Bus* Lajos ev. ref. lelkész a szószékről ritka szép imát mondott s az iskolás gyermekek elénekeltek a himnust.

A templomból az olvasó körhöz vonult a menet, a hol már az ebédhez terítve volt. A közebeden, a kör tagokon kívül az egyházi és községi előljárók is részt vettek.

Mialatt tállalásra vártak, *Kutnyánczky* István róm. kath. kántortanító és *Marton* József ev. ref. tanító tartott szépen sikerült felolvasást.

Ebéd után *Bus* Lajos lelkész mondott megható alkalmi beszédet, utána *Boda* Vilmos beszélt s később áttért a politikára. A polgártársak között is akadt szónok, *Cseh* János, ki szép beszédet mondott, de versben s azt később a „Kossuth Lajos azt üzenté“ dallamra el is énekelte.

Ezután *T. Szél* István indítványára *Boda* Vilmos vezetése alatt egy küldöttség kereste fel a gyengélkedő id. *Baján* Lajos nyugalmazott tanítót, ki mint a független-

ségi eszme lelkes bajnoka, minden évben megszokott jelentti a hazafias ünnepélyen. A társaság itt elénekelte a szózatot és még néhány hazafias darabot s üdvözölték őt. Szép figyelem ez egy kiérdemelt öreg tanítóval szemben. Ezzel az ünnepség véget ért, *Boda* Vilmost ismét küldöttség kísérte ki a 7 órai vonathoz.

Tolnán.

A Tolnai Casinó szintén lelkesen ünnepelte meg márcz. 15-ikét. Az ez alkalommal rendezett halvacsorán dr. *Szily* Géza a casinó elnöke hosszabb hazafias beszédet mondott s utána *Buday* János, *Szily* János, *Stern* Árpád igazgató, *Perler* Ferencz, *Tözsér* Miklós és *Török* Gábor sikerült beszédekben méltatták a nagy nap jelentőségét. *Buday* János, *Tözsér* Miklós, *Stern* Árpád indítványára a póttartalékosok felsegülésére gyűjtést indítottak s a befolyt 114 koronát elküldték *Döry* Pál alispánnak, akit egyébként *Buday* János indítványára még az nap este táviratilag is üdvözölték, kérve, buzdítva a nemzeti ügy mellett való kitartásra.

Dombóváron.

A márczius 15-dikét Dombóvár közönsége eddig nem tapasztalt módon ünnepelte. A házak már előző napon lobogó díszben állottak. A szabadság ünnepére a róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen a hatóságok és testületek mind megjelentek, a közönség pedig zsufolásig megtöltötte az istenházát. Mise végén a dalárda a Hymnuszt énekelte. Este az ipartestület e napon szokásos vacsoráján impozáns tömeg vett részt. Ott volt *Szluha* János a kerület volt képviselője is.

Bátán.

Báta község közönsége márczius 15-én ünnepélyt rendezett a következő műsorról: Reggel fél 9 órakor a róm. kath. templomban ünnepélyes szent mise. Reggel 10 órakor a ref. templomban ünnepélyes isteni tisztület. Este 7 órakor a „Dunszt Ferencz“ vendéglőjében ünnepély, a következő műsorról: 1. Hymnusz. Énekelte a közönség *Szabó* Gyula vezetése mellett. 2. Talpra magyar szavaltta *Kustár* Géza. 3. Ünnepi beszéd tartotta *Rozmánits* Timon. 4. A „hegyesi csata“ szavaltta *Marton* János. 5. Alkalmi beszéd tartotta *Purt* Adolf. 6. „Márczius 15“ szavaltta *Babos* József. 7. A gólyához szavaltta *Cz. Kis* Péter. 8. Záró beszéd tartotta *Körtvélyessy* Zoltán. 9. Szózat énekelte a közönség.

HIREK.

Hová mentek . . .

Hová mentek lányok, ifjak

Kokárdásan, ünneplőbe?

Hová mentek, templomba tán,

Vagy talán a — temetőbe?

Gyertek, menjünk imádkozni,

Hisz ég, pokol reánk szakadt,

Adjunk hálát: a sok rom közt,

Hogy Istenünk még — megmaradt!

BODNÁR ISTVÁN.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Közgyűlés előtt.

Tolnavármegyének régen volt érdekesebb közgyűlése, mint a milyenek a f. hó 21-iki ígérkeznek. Sok gyulékony anyag halmozódott fel, úgy a vármegye házában, mint a közéletben, higgadt bölcseséggel tehát azon kell munkálni, hogy az a sok robbanó szer a tisztviselői tevékenység utjából eltávolítottasék, vagy legalább, hogy úgy mondjuk, biztos helyre elraktározassék.

Ismeretes a vármegyei tisztviselők sorsa. Valaki megmondta róluk, hogy alólról és felülről is, tehát két malomkö között öröklődnek. Ha csak így lenne, de ezen kívül lelkükben is száz meg száz apró féreg rág. Honszerelmük, esküjük, a családjukért való aggódás nehéz gondjai mind ott ülnek a hivatalos tintatartó sötét üregében s lelkük ott vergődik a tépelődés szédítő mélységei felett, vagy a kétségbeesés elnyelő örvényein s még csak remény sincs hozzá, hogy tisztviselőink egyhamar ismét biztos talajt érezzenek lábaik alatt.

Nem tudjuk, de úgy véljük, hogy vármegyénk egykori főispánja nem csak arra az oly sokat szenvedett hazára gondolt abban az igazán magas szárnyalású körlevélben, amelyet minden vármegyei bizottsági tagnak megküldött, de egyuttal az általa régebbi időben oly közelről megismert tisztviselői karnak is meg akarta építeni azt a bizonyos *arany hidat*, amely lelkiismereti tépelődéseiből, visszavezesse őket a munka íróasztalához, a hol verejtékezzék ugyan, de mégis gond nélkül megtalálták a megélhetés biztos kényerét.

Sikerül-e ez a hazafias törekvés s ha igen, *meddig* sikerül, ez is a jövő títka, de mint igazán szép és nemes hazafias tett és vállalkozás, dicséretet és elismerést érdemel.

Gróf *Széchenyi* Sándor volt főispán indítványa ez:

„Mondja ki Tolnavármegye törvényhatósága, hogy a vármegyei tisztviselői kar tagjai iránt teljes bizalommal viseltetik és felszólítja a tisztviselőket, hogy az alkotmány, a vármegye jogtisztelő hagyományainak és a közönség érdekeinek szolgálatában és védelmére, lelkiismeretük tisztaságával és a törvényben biztosított fegyverekkel fölvertelve, helyeiken maradjanak meg mindaddig, míg a vármegye közönségének bizalmát bírják és őket az erőszak törvénytelen és hivatali esküjükbe vagy vármegyei határozatokba ütköző intézkedések megtételére vagy végrehajtására nem kényszerítendi.“

Ennek s a közgyűlésen előforduló fontosabb ügyeknek megbeszélése végett *Döry* Pál alispán a vármegye bizottsági tagjai sorából előtervezetet hívott össze, amelyen körülbelül 35-en jelentek meg. Ott voltak többek között; gróf *Széchenyi* Sándor, *Perczel* Dezső, *Sztankovanszky* János, gróf *Apponyi* Géza, *Kovács* Seb. Endre, *Jeszzenszky* Andor, *Bartal* Béla, *Bernrieder* József és János, *Sass* László, *Boda* Vilmos dr. *Schwetz* Antal, *Órffy* Lajos, *Török* Béla, *Szondy* István, *Szabó* Károly, *Tenczlinger* Lajos s egy darabig *Döry* Pál alispán *Eötvös* Károly, *Tóth* Károly, *Vízoly* Ákos, *Grünwald* Lajos, *Popovits* Gyula, *Duzs* Dániel, *Ludwig* József, *Nagy* György, dr. *Hirling* Adam, *Zsiko* Péter, *Leopold* Sándor, *Agoston* István és még többen. A jegyzőkönyvet dr. *Leopold* Kornél vezette. Az értekezletet *Döry* alispán nyitotta meg, előadta, hogy a törvényhatósági bizottság most megjelent tagjait a közgyűlésen előforduló fontos és nagy horderejű kérdések megvitatása és a végett hívta össze, hogy lehetőleg egyhangu megállapodásra jussanak. Az értekezlet ezután egyenként tárgyalás alá vette a tárgysorozat fontosabb pontjait s legtöbbször egyhangu megállapodásra is jutott. Legelsőnek *Boda* Vilmos szólalt fel, *Széchenyi* javaslatával szemben azt javasolta, hogy a tisztviselők lelkiismeretére bizzák eltávozásuk időpontjának meghatározását. *Széchenyi* Sándor volt főispán fenti javaslatához ezután még számosan hozzászóltak s azzal szemben *Jeszzenszky* Andor a következő indítványt adta be:

„Mondja ki a vármegye, hogy ámbár előnyösebbnek tartja a vármegye közönségére nézve, ha tisztviselők a közbizalomból

nyert állásaikban az alkotmány szünetelése alatt is megmaradnak, mégis az egyéni meggyőződést befolyásolni semmiképp sem akarja és azért a tisztviselők szabad elhatározására bizza, hogy mindegyik a saját meggyőződéséhez mérten állását elhagyja vagy azt megtartsa. Biztosítja úgy azon tisztviselőket, kik állásaikat elhagyták, mint azokat kik abban megmaradtak, hogy az alkotmányos élet helyreállításával jelenleg elfoglalt állásukat ismét elnyerik, meglévén győződve, hogy azon tisztviselők, kik állásukban megmaradtak, minden erejükkel igyekezni fognak hazafias szellemben eljárni.“

Órffy Lajos *Jeszzenszky* Andor indítványát épp oly hazafiasnak tartja, mint gróf *Széchenyi*ét s mint praktikusabbhoz, *Jeszzenszky* indítványához csatlakozik.

Az értekezlet végre is *Széchenyi* Sándor indítványát tette magáévá, belevette azonban *Boda* Vilmos ama módosítását, hogy a tisztviselők csak addig maradhatnak helyeiken, amíg tőlük törvénytelen adót, újonczást s a gyülekezési jog megszorítását nem követelik. S ha ez az idő elkövetkezik, *Apponyi* Géza gróf felszólalása szerint akkor lesz itt az idő annak megbeszélésére, hogy a vármegye teljes garanciát vállaljon eltartásukra nézve. *Jeszzenszky* Andor indítványát azonban továbbra is fenntartotta s a közgyűlés elé viszi.

A legnagyobb vitát *Simontsits* Elemér lemondott főjegyzőnek nyugdíjazási ügye keltette. A felzáróalók legmelegebb szimpatiaival adóztak a főjegyző kiváló képességeinek, voltak a kik a nyugdíj megadását sürgették s olyanok is a kik ezt, mint a többi tisztviselőre hátrányos dolgot elleneztek, végre is *Bartal* Béla indítványára azt határozták, hogy a 21-iki közgyűlésből monstre deputáció keresse fel a lemondott főjegyzőt, biztosítván a közgyűlés osztatlan bizalmáról, kérje fel, hogy állását mindaddig ne hagyja ott, míg csak ő tőle törvénytelen dolgot nem követelnek. Ha azonban a vármegye így megnyilatkozó osztatlan bizalmának eleget tenni nem óhajtana, nyugdíjazására nézve kimondták, hogy részére most nyugdíjat nem szavaznak meg.

Ehhez való jogosultságának elbírálását elhalasztják arra az időre, a mikor ez esetleg a többi tisztviselők eltávoztával aktuálisává válik.

A vármegyei átiratoknak irattárba lendő elhelyezését határozták el. A közgyűlésen azonban javasolni fogják, hogy ez a legerélyesebb hangon tiltakozzék a képviselőház elnapolása, a kormánybiztos kiküldése és a sajtószabadság korlátozása ellen.

Végül dr. *Schwetz* Antal tett hosszabb indítványt. A tisztviselőkről való gondoskodás czéljából megynként két-két megbízott kiküldését javasolta.

Az értekezlet egy óra után ért véget. Utána a vármegye notabilitásai közül számosan lementek a lemondott főjegyző lakására, hogy a főjegyzői állás megtartására kapacitálják. *Simontsits* Elemér főjegyző azonban Budapesten időzik, így elhatározása ismeretlen. A vármegyére most következő nehéz napokban mindenestre megbecsülhetetlen hazafias szolgálat lenne, ha a megyei tisztikarnak ez a minden tekintetben kiváló tagja, a közbizalomból ekként megtámogatva, továbbra is helyén maradna.

— Gróf *Széchenyi* Sándor arczképének leleplezése. A jövő szerdai vármegyei közgyűlésnek változatos tárgysorozatán kívül más érdekesebb epizódja is lesz. Értesülésünk szerint ez alkalommal leplezik le eltávozott főispánunknak, a közgyűlési terem ssámára egyébként már régebben megfestett, de még el nem helyezett arczképét. A leleplezés azonban minden zajosabb külső ünnepeltetés nélkül fog megtörténni, mert általános becsüléssel nyugalomba vonult volt főispánunk szerényen kitér minden ováció elől s értesülésünk szerint részt sem vesz a közgyűlésen.

Bezerédj Pál születés napja. *Bezerédj* Pál a m. kir. selyemtenyészésügyi miniszteri meghatalmazottja a mai napon érte meg

66-ik születési napját. Ez az alkalom — lapunk zárta előtt még egyszer perczegésbe hozza tollunkat s el nem mulaszthatjuk, hogy ezt a zajtalanul cselekvő, de annál fényesebb eredményekkel dicsekedhető férfiut rövid pár szóval mi is ne üdvözljük. Ki munkája jutalmát mindég a további szakadatlan munkálkodásában s a haza javára elért újabb és újabb sikerekben találta meg, arra nézve Istentől is legnagyobb áldás és jutalom: a hosszú élet, a nagy kor. Azt kérjük tehát az egek urától, hogy *Bezerédj* Pál ur öméltóságát nemes, kitartó, hazafias munkájában továbbra is segítse meg, s mindnyájunk öröme, szegény hazánk javára és dicsőségére még nagyon, de nagyon sokáig éltesse. Ez alkalommal megemlítjük, hogy *Bezerédj* Pált a mai napon számos ismerőse és jó barátja keresi fel hidjai otthonában.

— *Kinevezés*. A m. kir. igazságügy-miniszter dr. *Csizmadia* Géza törvényszéki joggyakornokot, kinek magvas czikkeivel lapunkban is többször találkoztak már olvasóink, a szekszárdi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki. Szívvel gratulálunk a rég megérdemelt előlépéshez.

— *Áthelyezés*. A m. kir. pénzügyminiszter *Rónay* Viktor p. ü. igazgatósági szám-tisztet Szekszárdról Temesvárra, *Kenézy* Endre számellenőrt, *Kenézy* Csátár pénzügyigazgató helyettes fiát pedig Temesvárról Szekszárdra kölcsönösen áthelyezte.

— *Szekszárdi ipartermék a milanoi kiállításon*. Míg többi társa inkább politizál, egy derék, szorgalmas szekszárdi iparos, *Steig* Flórián, a fővárosi kiállításokról már szélesebb körben ismert fazekas mester, külföldre is elmegy a maga törekény cserepeivel, hogy ne csak magának, de a magyar fazekas iparnak is dicsőséget szerezzen. Kiválóan ügyes és jóérzékű fazekasunk most *Ács* Lipót főgimnáziumi rajztanár pompás tervei után egy egész gyűjtemény agyag-árut állított össze s abból egy nagyobb szállítmányt ma küldött el a milanoi kiállításra. A derék tervezőnek s a szép tervek kivívójának sikert kívánunk szép vállalkozásukhoz.

— *Muzeumi felolvasások*. *Wosinsky* Mór apátplébános folyó hó 25-én folytatja felolvasási ciklusát. Sorra kerül: „A jégkorszak, diluvium és a vízözön.“ — Husvét hétfőjén és kedden a híres *Oberammergauer passzio játék*-ot eredeti képekben mutatják be a Szekszárd Szálló nagytermében. Ezekre az itt felsorolt igazán érdekes felolvasásokra külön is felbivjuk a szekszárdiak figyelmét, annál is inkább, mert ezekkel befejeződik az idei felolvasó ciklus. Más város igazán hálás lenne azért a kellőleg nem értékelhető utánjárásért és fáradozásért, amelyet kiváló tudósunk, *Wosinsky* Mór s az ő lelkes segítő társai kifejtettek, illő tehát, hogy a nagyközönség az eddiginél tömegesebb megjelenésével fejezze ki elismerését s tegye lehetővé, hogy az élvezetes felolvasást jövő télen ismét folytassák. A részvétlenség ugyanis mindent megöl s még mint *Wosinsky*, olyan szivós, kitartó férfiú fáradhatlanságát is próbára teszi.

— *Községjegyzői nyugdíjválasztmányi ülés*. A községjegyzői nyugdíjalapra felügyelő választmány *Döry* Pál alispán elnöklésével a hó 12-én ülést tartott, melyen a következő ügyeket intézték el: *Stokinger* János kocso-lai segédjegyző, *Pesthy* Ferenc györkönyi aljegyző, *Hebrong* Mihály bátyai segédjegyző, *Keszler* Károly kányai jegyző, *Hegedüs* Mátyás pinczehelyi, *Somogyi* Vilmos bedegi, *Zarubay* Ferenc simontornyai, *Huber* Ferenc dunaföldvári, *Blochinger* Endre tamási-i, *Erdős* Gábor és *Ollé* Mihály bátyai, *Halmai* Emil gyönki jegyzők illetve segédjegyzőknek fizetés halasztás iránti kérelmeiket kedvezően intézték el. *Rittlinger* János mucsai segédjegyző és *Szűcs* Ferenc szekszárd-városi nyilvántartó a nyugdíjkötelekébe felvették, *Janosits* Károly és *Nikitts* Imre szekszárdi városi jegyzők nyugdíjigénye felemeltetett, özv. *Döry* Miklósné, ifjú *Rumi* Imre izményi, *Fekete* József majsamiklósvári és *Mess* József mázai jegyző özvegye, illetve segédjegyzők kérelmükkel elutasítottak. *Döring* Frigyes udvari jegyző hivatalból nyugdíjaztatott 20 évi szolgálat után 650 korona nyugdíjjal, *Mehrwerth* Sándor volt szek-

szárdi jegyző is nyugdíjaztatott 15 év után 637 kor. 50 fillér nyugdíjjal, dr. *Hirling* Ádám volt szekszárdi jegyző nyugdíjjogosultsága pedig megállapított 1312 kor. 50 fillérrel.

— **A pusztító betegségek** elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epilepsia (Nyavalyatörés). E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel, amelylyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos dr. *Szabó B. Sándor* Budapest, V. Alkotmány-u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Köszönet nyilvánítás.** A szekszárdi ev. ref. olvasóköri tagok által rendezett műkedvelői előadás tiszta jövedelméből a vezetésem alatt álló r. kath. ovoda javára 50 koronát juttattak, mely nemes adományozásért ez uton mondok hálás köszönetet. — *Dörgy Pálné* elnök.

— **Felolvasás a pécsi Kath Körben.** A pécsi Kath. Körben holnap, 18-án *Wosinsky Mór*, a szekszárdi tudós apátplébános tart felolvasást, folytatván az ősszel megkezdett ciklust „Az ember teremtéséről“.

— **Közügyülés.** A szekszárdi I. magyar asztaltársaság, ez a szegény gyermekeket felruházó jótékonyági egyesület folyó hó 11-én tartotta évi rendes tiszteletdíj ülést a következő eredménnyel: díszelnök továbbra is dr. *Steiner Lajos* ügyvéd lett; megválasztották elnökké: *Mutschenbacher Ödönt*, alelnökké: *Pesty Jánost*, pénztárnokká: *Schissler Károlyt*, jegyzővé: *Groh Józsefet*. *Obernig Károly* igazgató, *Mutschenbacher Lipót* és *Zsigmond Ferencz* számvizsgálók lettek, továbbá választottak 15 választmányi tagot és 2 választmányi póttagot. Az új vezetőség még az eddiginél is eredményesebb alapon kívánja működését folytatni, vagyis hogy évente karácsonykor mennél több szegény gyermeket ruházhasson fel valláskülönbőség nélkül. Miért is ez a humánus cél szolgáló egyesület ez uton is kéri a nagyérdemű közönséget, hogy nemes céljában mennél számosabban támogathatni szíveskedjenek.

— **Aldozatkész főúr.** Nakon hercege *Esterházy* díszes és szép templomot építtetett.

— **Márczius 15-dike Györkönyben.** Márczius 15-ét a község lelkes intelligenciája, az előjáróság és iskolásgyermekek részvételével délelőtt 10 órakor, Györköny községben is megtartották. *Tomka Gusztáv* ág. hitv. ev. esperes megható hazafias imát mondott, mely után a németajku lakosság is lelkesen énekelte el a himnust.

— **Nyomtatvány-kiállítás.** A szekszárdi könyvnyomdászok *Prüner Arnold*, a főváros egyik kiváló képzettségű mesterszedőjének munkáiból márczius 25-én (vasárnap) délelőtt 9 órától déli 12 óráig kiállítást rendeznek a polgári iskola rajztermében. A hazai nyomdai ipar szép fejlettségéről tesz tanúságot ez a kiállítás, melynek minden egyes terméke művészi kivitelű munka. Dícséretet érdemel azok készítője, *Prüner Arnold* is, ki szakmáját nemes törekvéssel és hivatásszeretettel kultiválja. Belépő díj a kiállításra 20 fillér.

— **Új templom.** A koppányszántói rk. templomot nagy költséggel teljesen újjáalakították.

— **A póttartalékosoknak** *Moor* Jakab nagyszékelyi ev. ref. lelkész 3 koronát küldött pótlólag a póttartalékosoknak.

— **Indítvány.** Ifj. *Lágler Sándor* nagyszékelyi jegyző s vm. th. biz. tag indítványt nyújtott be Tolnavármegye törvényhatósági bizottságánál, **községi jegyzői fizetési alap létesítése** ügyében s egyben az iránt is, hogy az 1905. évi január hó 1-étől esedékessé vált jegyzői illetményt kiegészítő állampénzgyűjtemények mindaddig, míg azok az állampénztárból folyósítva nem lesznek, a vármegye felügyelete és rendelkezése alatt álló jegyzői nyugdíjalap, gyámpénztár vagy egyéb alapoknak a pénzügyhatóságoknál csekély kamatozás mellett elhelyezett fölös pénzkészletéből, mint a létesít-

tendő jegyzői fizetési alap terhére átveendő összegből utalványoztassanak, köteleztetvén az illető javadalmak közsegei a kölcsönt szolgáltató alapoknál, a kölcsönadás követelésében előálló, csekély kamatkülönbözet megtérítésére. Indítványozó ez után kéri a jegyző megyebizottsági tagtársait, hogy a márczius 21-én, a közgyűlést megelőzőleg, az indítvány pártolásának megbeszélése céljából a „Szekszárd-Szálló“ éttermében d. e. 9 órára okvetlen megjelenni szíveskedjenek.

— **Mészáros Ervin legújabb győzelme.** *Mészáros Ervin* uhlánus hadnagy Prágában ismét győzelmet aratott, mi újabb bizonyítéka e jeles bajnokunk megbízhatóságának. Karddal és törrel lett első Mészáros ezen a versenyen, ahol pedig elsőrangú osztrák matadorok viaskodtak a győzelemért. *Mészáros Ervin* kettős győzelme sok eddigi diadala és bajnoksága után valóban a magyar vívóegyesítés sikere. Ez a kiváló tudású mester vívó átment magyar és olasz elsőrangú mesterek iskoláján, volt a bécsúj helyi katonai vívótanfolyamon is. Évek óta látogatta az összes termeket, ahol erős vívókkal mérkőzhetett és művészet dolgában egyre fejlődött, a versenyeken pedig sohasem szorult le a legerősebbek első sorából. De a vívása azért ma is olyan egyéni, mint volt pár év előtt. Az ő sajátosan nyugodt, hidegvérrel számító vívómódorát a sok tanulás és training kicsiszolta, de egyéni jellegétől nem fosztotta meg. A magyar vívóvilág nem csalódott most sem *Mészáros Ervin*ben.

— **Mozgófényképek.** *Jansen* Antal világtutató Dombóváron 3 estén át mutatja be vetített és mozgóképeit, melyhez a fényképeket utazása közben készítette.

— **Tűz.** Folyó hó 5-én déli 12 órakor kigyuladt *Schneider* János tolnanémedi lakos háza s mivel erős szél volt, csakhamar leégett *Hollósi Pál* háza is. A vészkonvulzióra összeszaladt az egész falu népe s bámulatra méltó erőfeszítéssel lokalizálta a tüzet, annyira, hogy tovább nem terjedhetett. Megjelentek a pinczehelyi, ozorai és gyánti tűzoltók is fecskendőikkel és így a könnyen végzetessé válható tüzet délután 3 órára eloltották. A megejtett vizsgálat szerint a tűz gyermekek játéka folytán keletkezett. Az épületek tűzkár ellen biztosítva voltak.

— **Halálos szerencsétlenség a vasútnál.** *Tieger* Istvánné, született *Takács* Katalin györgyi pusztai számadó juhász felesége örököségi ügyben a sásdi járásbíróshoz volt behíva. Az asszonyt ura márczius 13-án éjfélkor elkísérte a döbröközi vasuti állomásig és ellátta jó tanácsokkal, utbaigazításokkal, hogy Dombóváron át kell szállnia, aztán majd ha Pécs felé indul a vonat, hát azon folytatni az utat stb. Elbucsztak és az asszony éjjel 1 órakor utra kelt a Budapest felől jövő személyvonattal. Nagy dolog a vasuti utazás olyannak, ki nem igen mozdul csendes otthonából. *Tieger* né is idegesen várta a vonat fűtyölését, mely Dombóvárt jelzi. Végre meghallotta a jelzést, hamarosan összeszedte kis motyóját és hogy valahogy el ne vigye a masina továbbra is, kinyitotta a kocsit ajtaját és a lépcsőre állott. A szél orkányszerűen dühöngött, a kinyitott ajtót alig tudta a szegény asszony visszatartani; amikor a keresztező váltóknál a vonat erős zökkenéssel átment, a becsapódó ajtó az asszonyt kilökte a sűrűn kereszteződő sínekre, melyekre hanyatt vágódott és pedig oly szerencsétlenül, hogy összezsuzta a fejét és mozdulatlanul ott maradt. A vonat beért az új-dombóvári állomásra. Ki vette volna észre, hogy egy utassal kevesebb van? Jó másfél óra múlva egy vasuti alkalmazott járt arra felé, ki megtalálta a szerencsétlent, kibent akkorra már nem volt élet. Bevitték a dombóvári temető hallottas házába és boncolás után innét temették. A fiatal asszony halálát 5 árva, köztük egy 4 hónapos csecsemő gyászolja.

— **A kis hősök.** Olyanok t. i., akik azt a bizonyos huszonötöt érdemelnek meg, ha ezt a humanizmus a büntetésnek közül el nem törölte volna. Mult vasárnap a Garaytéren *Zerza* József, *Mühl* Mihály és *Kiskondor* János iparostanoncok rendeztek kisebbszerű csatát, megtámadván *Wolf*

Márton szabósegédet. *Zerza* törrel volt fel-fegyverkezve, a többinek pedig bőven jutott fegyver a téren felhalmozott koczkaköböl. Szegény koczkaköböl! Talán kormánybiztosi bevonulást várt s ime inasgyerekek verekedésének eszközül kell lennie. Csakhamar megjelent azonban a csatatéren a béke galambja: a sarki rendőr személyében s miután ez a törével nagyon virtuskodó *Zerza*t előállította, helyreállt a rend s csend lőn a tájon.

— **A Ferencz József keserűvíz** az összes hashajtó szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Mint adag elégséges egy boros pohár. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

— **Baleset.** A mult kedden vihar szerű szél dühöngött Szekszárdon, a mely több helyen a tetőket megbontotta s a Béletéren dr. *Horváth* Jenő házánál majdnem végzetes szerencsétlenséget okozott. A lehalló cserép *Szegedy* Jánosnak, a „Szekszárd Szálló“ háziszolgájának fejére zuhant s azt betörte. Szegedyt a kórházba szállították, ahol sebéit bekötötték.

— **Vásári tolvaj.** *Simon* Józsefné tamási lakos vásárokon próbál szerencsét. A napokban azonban rajtavesztett a kísérletén, mert *Malolics* József észrevette, amint *Belvoncsik* Vendel sátrából egy vég vásznot lopott Megmotozása alkalmával több lopott holmit találtak nála, melynek hol szerzését nem tudta igazolni. A csendőrség feljelentette.

— **Megismételt előadás.** A szekszárdi ev. ref. olvasókör mult vasárnap harmadszor adta elő a „Legény bolondja“ című népszínművet. Ugy a műkedvelők, valamint a közreműködő dalárda ez uttal is derekasan megállták helyüket, az énekszámokat pedig *Krammer* Zsófia kisasszony kísérte szép sikerrel. Az előadás tiszta jövedelme 138 kor., melyből 50 koronát márczius 15-én adott át a *André* István, *Török* Pál és *Fusz* Ferenczből álló küldöttség *Dörgy Pálné* úrnőnek a vezetése alatti ovoda javára, 50 koronát az olvasókör könyvtárának gyarapítására fordítanak, a fennmaradó összeget pedig a felső utcái menedékház céljaira fordítják.

— **A gazdák érdekében hasznos újítást** tervez *Mauthner* Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő cég Budapestben. Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szereztek be gazdasági magzükségeiket oly üzletekben, ahol *Mauthner*-féle konyhakerti és virágmagvakat árusítanak, abban a hiszenben, hogy ott a gazdasági magvak is a *Mauthner* cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki *Mauthner* raktáraiból. Amint értesülünk a gazdák érdekének megvédésére és a cégi jó hírnevének érdekében is, a *Mauthner* cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

— **Kinevezés.** Szekszárd város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság, az itteni általános ipartestülethez iparhatósági biztossá dr. *Albersz* Rezső ügyvédet nevezte ki.

— **Felolvasás.** A szekszárdi kath. kör az idei nagybőjtben, mult vasárnap tartotta meg második felolvasó estélyét. *Török* József hévvel szavalta a „Toborzó“ című költeményt, *Baka* István pedig eredeti humorral mondta el *Cziki* Dani magyar czipész legény beszélgetését az orosz-japán háborúról. *Mikula* Dezső polgári iskolai tanár tartott „Személyenyek a babonák világából“ című igen érdekes és tanulságos felolvasást, különösen kiemelve a Szekszárdon divó babonákat. A nagyszámu közönség lelkes tapsal jutalmazta a sikerült felolvasást. „A légy“ monolog a szereplő egyéb elfoglaltsága folytán elmaradt, e helyett *Kardos* József szavalta el, hangos derűtséget keltve. „A tót táncmestert“. Holnap, vasárnap d. u. fél 5 órakor a magyar szabadság hajnalhasadásának emlékére tart a kör felolvasást, melynek

sorrendjét lapunk mult számában már közöltük. Márczius 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén alkalmi díszelőadást tartanak. Szinre kerül: „Két anya“ megható vallásos színmű 4 felvonásban, énekkel. Irta Paitler Vilmos. Előadják a kath. kör kis műkedvelői. Az előadás kezdete d. u. 5 órakor. Helyárak: I. hely 1 K., II. hely 60 fill., állóhely 40 fill., diák- és gyermekjegy 20 fillér. Jegyek előre válthatók a kör elnökségénél. Április 1-én este 5 órakor „Két anya“ másodszer. Helyárak, mint az első előadáson.

— **Katonai kinevezés.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium *Schön* Andor szekszárdi illetőségű, fumei lakost a cs. és 52-es számú gyalogezrednél hadapród-örmeszterre nevezte ki.

— **Elítelt jegyzők.** Két jobb sorsra érdemes férfi felettült a héten törvényt a szekszárdi kir. törvényszék. *Schleining* Lajos mórági jegyző és segédje *Farkas* József az adófőkönyveken egyesek kárára oly igazításokat tettek, hogy ezért *Szécsényi* Józseffel együtt közokirat hamisítás, illetve sikasztás vádjával terhelt a törvényszék *Schleining* Lajost 5 rendbeli közokirat hamisításért 7 hónapi börtönre, *Farkas* Józsefet 8 rendbeli sikasztás vétségéért 3 hónapi fogházra ítélte, ellenben *Szécsényi* Józsefet a vád alól felmentette.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tolnanémedi község előjárósága meleghangú levélben köszönte meg *Gyerei* Richárd ozorai nagybirtokosnak azon humánus intézkedését, hogy az e hó 5-én kiütött tűz alkalmából Gyántpusztáról fecskendőjével átrendelte összes, otthon levő bérescét.

— **Magyar ének a párii rk. templomban.** Tudósítónk írja: Folyó hó 10-én Páriban volt dolgom, reggel megnéztem az újonnan átalakított csinos és tiszta templomot. Eppen mise volt s az iskolás gyermekek legnagyobb örömmel tiszta magyar kiejtéssel, hibátlan magyarsággal énekelték a „Keresztények sirjaitok“ című nagybőjtői éneket. A magyar éneklésre *Roth* Alajos rk. kántortanító tanítja a gyermekeket s nemcsak a templomban szép a haladás, de meggyőződtem ez alkalommal arról az örvendetes dologról is, hogy *Vargha* Manó ottani plébános, iskolaszéki elnök azt is elrendelte, hogy az iskola tanynelvé is tisztán magyar legyen, s ebben *Roth* Alajos, *Fent* Blanka és *Keller* Rozália tanító, illetve tanítónők szívesen támogatják a derék lelkeszt. Az iskolában is jól tudnak már magyarul, meg is értik a kérdéseket és tiszta, bátor és határozott feleletet adnak a gyerekek. Sok ily hazafias, derék és buzgó iskolaszéki elnököt s tanárokat, akkor mindenütt halljuk hazánk édes, zengzetes nyelvét: a magyart.

— **Lemondott ügyvéd.** Dr. *Abay* János volt szekszárdi ügyvédet a pécsi ügyvédi kamara saját kérelmére az ügyvédek lajstromából törölte.

— **Jutalmazás.** Ifj. *Lágler* Sándor, Nagyszokoly község adóügyi jegyzője részére az 1905. évi utadói sikeres behajtása körül tanúsított szolgálatai elismerésül Tolnavármegye alispánja 30 korona jutalomdíjat utalványozott ki.

— **Uj községi malom.** Koppányszántón új malmot épített a község.

— **Aratók szerződése.** Az újdombóvári uradalmak már szerződötték az aratókat. Mint halljuk, a bérlők igen méltányosak voltak az engedménnyel, elmentek a legszélső határig. Jobbára szomszédos falvakból fogadtak fel aratókat.

— **Arva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel-féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben*. *Zenemű újdonságok* zongorára, hegedűre és cimbalomra igen nagy választékban.

— **Vásár.** A kalocsai József-napi országos vásárt és pedig az állatvásárt f. hó 18-án, a kirakodó vásárt 19-én tartják meg.

— **Névváltozások.** *Reizinger* János bikácsi illetőségű budapesti lakos, pinczér és kiskoru *Aranka* leánya *Récseire*, *Frey* József szekszárdi illetőségű, sátoraljaújhelyi

lakos *Füredire*, *Kürshner* Imre és *Kürshner* Gyula gyönki illetőségű kaposvári lakosok *Kovácsra*, kisk. *Weisz* Ernő pári-i lakos *Bodára*, *Hebrong* Mihály bátai lakos és kiskoru *Béla*, *Dezső* fia, *Halászra*, *Sterk* Mózes dunaföldvári lakos és gyermekei: *Jenő*, *Gizella*, *Andor*, *Albert* és *Lajos* Erősre, *Guch* Ferencz gyulaji lakos és kiskoru gyermekei: *Mária* és *Erzsébet* Polgárra, *Gerstl* Izidor szekszárdi lakos *Gárdosra* változtatták nevüket.

— **Véletlen baleset.** Egy *Leidl* András nevű györkönyi illetőségű 18 éves fiú Budapesten egy mézárósnál mint háziszolga volt alkalmazva s mikor a jégsekreénybe jeget akart tölteni létráról, az, alatta elcsuszott, vele felborult s oly szerencsétlenül bukott le, hogy a hus felakasztására használt horogra esett s nyakánál fogva fennakadt. Sulyos sérülésébe 8 napi kínlás után végre is belehalt. Holttestét hatósági engedéllyel hazaszállították s Györkönyben temették el.

— **Meglopták.** Tolvaj ellen nincs lakat; szinte hiába őrizi, takargatja az ember a földi javakat, a tolvajtól alig lehet megóvni. Szomorúan tapasztalta ezt *Németh* János kajdaci lakos, aki 300 koronáját hiába rejtegette a láda fenekére, bizony csak elemelték azt. A lopással *Boda* Mihályt gyanúsítják, aki azonban alhatatosan tagad.

— **Elítelt rágalmazó.** *Király* József kőmives segéd, a tolnai szociálisták vezére az 1904. évben Tolnán tartott népgyűlésen galád rágalmakkal illette *Bezerédj* Pál miniszteri meghatalmazottat a selyemtenyészés üzenetlen apostolát, többször azt a galádságot fecsegte róla, hogy a munkások fizetésének egy részét magának tartja meg (!) A kir. törvényszék nyilvános rágalmazásért 3 havi fogházra ítélte a gyalázatos nyelvű demagógot s az ítéletet úgy a pécsi kir. ítélő tábla, és kir. Curia is helyben hagyta. *Király* ezt a nagyon is megérdemelt büntetést márcz. 14-én kezdte meg a helybeli kir. törvényszéki fogházban s így Tolnán egyidőre megszűnik a munkás strajk nem lesz, a ki igazítja a békés munkásokat. A tolnai selyemfonodában a leány munkások között kiütött strajkot is ő idézte elő.

— **Sok az iskolás gyerek.** Sok a gyerek *Döbröközön*, *Nakon*, *Nagykönyiban* és *Szakcsón*, miért is új iskolák felállítását rendelte el a közigazgatási bizottság. Az 1868. évi 38. t. cz. 34. §-a szerint ugyanis egy terembe csakis 80 gyermeket szabad elhelyezni és 1 gyermekre 1 méternyi hely számítandó. Nyolcvannál többet tanítani eredménnyel nem lehet, de egészségügyi tekintetből sem szabad túlszűfolni a termet, sőt a sok növendék tönkre teszi a tanító idegzetét, erejét is és fegyelmet tartani is nehéz, így szép eredményt kivánni lehetetlenség.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —

Hol tündértől népes ragyogó világ van,

Megejt híres vízű Borszéknek forrása,

Mely már Atillát is vendégül traktálta.

Itt pedig Tolnában, bikavér honában,

Borivóktól népes, venyigés világ van,

Melynek lángborából — ha megtelik gyönggyel

A magyar néplelek őseréje tör fel . . .

Csak borszéki vizet igyunk hát ily borral:

Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

EGYHÁZI ÜGYEK.

— **Uj presbyterek.** A dunaszentgyörgyi ev. ref. egyházközség *Kátai* Endre lelkész, esperes elnöklete alatt folyó hó 11-én közgyűlést tartott, amely alkalommal az egyházközségi tanács tagjaivá 12 éves mandátummal *Takács* Gyula községi jegyző, *P. Dömötör* Lajos, *Hajdu* Sándor, *Oláh* István, *Tibai* Sándor, *Tóth* János *Héczey*, *Drubies* János, *Régi* István községi pénztárnok, *Oláh* Ferencz és ifju *Haypál* László választották meg. Egyidejűleg 3 éves mandátummal kurátor: *Pintér* János, dékán pedig ifj. *Tibai* Lajos lett. Az új presbyterek folyó hó 25-én tesznek esküt.

VIDÉK.

Tamási.

— **»Munkásvédő Szövetség«** alakulása **Tamási**ban. Tamási tndósítónk írja: *Mezőfi* Vilmos volt országgyűlési képviselő egyik megbízottja járt lent Tamásiiban, hogy a »Munkásvédő Szövetség«-nek tagokat verbuváljon, de bizony nem nagy sikerrel, mert jóllehet Tamásiiban van 2—300 részes arató és mezőgazdasági munkás, mégis ezek közül a »Szövetség«-be csak 29-en iratkoztak be és mindjárt maguk között választottak elnököt, pénztárost, ellenőrt és egy-két igazgatósági tagot a »Szövetség« ügyeinek elintézésére. Hogy azután az ügykezelés hogyan folyik, arra, azt hisszük, a központban éber figyelemmel lesznek, mert hogy azt a bizonyos heti 10 filléres tagsági díjat pontosan bevasalják, az bizonyos. A mi józan és dolgozni szerető munkás népünknek nem a világbolondító maszlag és üres ígérlet kell, hanem munka és méltányos munkadíj, mit azt hiszem, hogy a mindig szíves jóakaratot tanúsító nagyobb birtokosainknál és a multon tanuló bérlőknél bizonyára az idej aratásra meg is fognak kapni. Munkásainknak pedig ne legyenek lehetetlen vágyaik, mert ezekkel csak saját sorsuk jobbra fordultát késleltetik. Mindkét részről a kölcsönös figyelemmel és méltányossággal meg lehet oldani a vidékünkön levő munkáskérdést, anélkül, hogy a tavalyi sajnálatos sztrájk ismétlődne. A tamásii részes aratók már jobbára alá is írták az aratási szerződéseket. A munkásértekezlet, melyet zárt helyiségben tartottak, különben minden rendezés nélkül folyt le. A rendőrhatalóságot *Blochinger* Endre aljegyző képviselte.

Tamásiiban, 1906 márczius 13.

x—y.

Muzeum, közintézetek ügyei.

— **Muzeumbizottsági ülés.** A vármegyei muzeumbizottság e hó 12-én *Wosinsky* Mór elnöklésével ülést tartott, melynek egyetlen tárgya volt a muzeum 1905. évi működéséről szóló bizottsági jelentés előterjesztése, melyet a bizottság elfogadván a vármegyei alispánhoz terjesztett fel a vármegyei törvényhatósághoz leendő felterjesztés végett.

— **A vármegyei muzeum-egyesület** folyó évi márczius hó 20-án, kedden délután 5 órakor a vármegyei ház nagytermében közgyűlést tart. Tárgy: 1. 1905. évi jelentés az egyesület működéséről; 2. Egyesületi pénztárnok és számvizsgáló bizottság jelentése; 3. 1906. évi költségvetés; 4. Tisztikar és választmány választása. 5. Egyéb indítványok.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

— **Közgyűlés.** A szekszárdi polgári olvasókör folyó hó 11-én *Boda* Vilmos elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy az építési költségek fedezésére a szekszárdi takarékpénztártól folyószámlára 24000 korona kölcsönt vesznek fel. Tagok felvétele és törlése után felkérni határozták a fogakat, hogy az építkezésre való tekintettel évi tagdíjukat lehetőleg egy összegben előre fizesék be.

— **Elmaradt gyűlés.** A szekszárdi általános ipartestületnek mult vasárnapra hirdetett közgyűlése a tagok kellő számban való meg nem jelenése miatt nem volt megtartható. Az újabb közgyűlést az ipartestület elnöke, *André* István folyó hó 25-én délután 2 órára tűzte ki.

— **Betegsegélyző pénztári közgyűlés.** A szekszárdi kerületi betegsegélyző pénztár folyó évi április hó 1-én d. e. 10 órakor Szekszárdon, a pénztár hivatalos helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. A mult évi számadások és a mér-

leg előterjesztése. 4. A felügyelő-bizottság jelentése és a fölmentvény megadása. 5. Az igazgatóság s a választott bíróságnak 3 évre s a felügyelő-bizottságnak egy évre szóló választása. 6. Esetleges indítványok.

Számadás vizsgálat. Báró *Fiáth Pál*, Fehérvármegye volt főispánja, a Sióberki társulat miniszteri biztosa a társulat 1905. évi számadásait felülvizsgálatra kiadta *Oravszky László* véleményező bizottsági tagnak.

TANÜGYI HIREK.

Iskola állítás. A kakasdi rk. iskolaszék elhatározta, hogy a mindennapi tankötelesek nagy száma miatt iskoláját harmadik tanteremmel szaporítja. — Az öcsényi hegyen építendő községi iskola épületére az árlejtést a központi járás főszolgabirója kihirdette és az építési szerződést meg is kötötte. Legelőnyösebb ajánlatot Hecht R. Jakab tett, ki az épületet 1906. augusztus 31-ig el fogja készíteni. Az előirányzott összegből 5%-ot engedett. A közigazgatási bizottság ezen építési szerződést f. hó 14-én jóváhagyta. Így az iskolázás nélkül levő öcsényi hegyi gyermekek ez év szeptember havában már iskolába járhatnak.

Pályázat nyári menedékházvezetőnői állásokra. Tolnavármegye hivatalos lapjának folyó évi 9-ik számában a belaczi, majosi és alsó-nánai községi nyári menedékházvezetőnői állásra pályázat van hirdetve.

Iskola bővítés. A dombóvári állami iskolát ki fogják még bővíteni 2 tanteremmel, mert a növendékek száma rohamosan szaporodik. Legközelebb sok vasutat helyeznek át Dombóvárra, kiknek 40 mindennapi tanköteles gyermekük van. Az emeletes szép iskolát a község bővített ki, úgy, hogy valószínűleg melléje építik a szükséges tantermeket.

Iskolaépítés. A döbröközi rk. iskolaszék elhatározta, hogy a 6-dik tantermet folyó évi szeptember 1-jére felépíti. Mivel pedig a herceg ingyen telket adott a községnek rk. iskola céljaira, azon fáradoznak, hogy új iskolát és tanítói lakokat építenek 6 esetleg 7 tanteremmel és ugyanannyi tanítói lakkal. E célra a templom alapból 30 ezer koronát kérnek a püspöktől, mert az újonnan épült díszes templomra évekig áldozni nem kell, az javításra nem szorul és 40 ezer korona alapja van, miből ha csak 10 ezer korona marad is meg, az a kamatok kamatjával 30—50 év alatt elég szép összeggé növekedik. A küldöttségnek a püspök megígérte az adományt.

Menedékház. Nagykönyinak nem kell állandó menedékház. A község lakói nem akarják megérteni, hogy mily áldás az a községre. A közigazgatási bizottság azonban másképp fogta fel a dolgot és fegyelmi terhe alatt kötelezte a községet az állandó menedékház sürgős felállítására.

Államsegély. A közoktatásügyi miniszter *Boros József* okl. tanítónak a varsádi ág. hitv. ev. elemi iskolához történt megválasztását tudomásul vette és egyben megengedte, hogy az ottani II. tanítói fizetésnek 800 koronára való kiegészítésére már utalványozott 72 korona évi államsegélyt az iskolaszék a jelenlegi tanító fizetésének kiegészítésére fordítsa.

Nyugdíjazás. *Szendey Ferenczné* szül. *Német Irén* bölcskei községi óvónő nyugdíjazási kérvényét a kir. tanfelügyelő a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztette.

GAZDASÁG.

Csikótenyésztés. A sütvényi uradalom 1907-ben az állam kezelésébe megy át, hol a csikótenyésztést fogják üzni.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Budapesten márczius 26—31-ig, Kolozsváron április 2—7-ig 12 lelkész, Keszthelyen márczius 22—31-ig, Tordán márcz. 26-tól április 4-ig,

Kisszebenben ápr. 17—26-ig 16 tanító részére gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztet. A lelkészek 32 kor. utiátalányban és napi 4 kor., tanítók 30 kor. utiátalányban és napi 3 kor. ellátási díjban részesülnek. A részletes pályázati hirdetmény a községek elöljáróságainál elolvasható.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. urnak, Kánya. Ügyes gondolat. Kár, hogy a verselés nem üti meg a mértéket. Egyébként örömmel olvastuk.

Sz. J. Sopron. Nagyon köszönöm. Szombaton reggel érkezett dolgot azonban már nem lehet elhelyezni a lapban, levél megy.

P—y I. Nyiregyháza. Nagy köszönet. Legközelebb már jönnek küldeményeid.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem elhunyt alkalmából részvétük nyilvánítása, koszorúk küldése és a temetésen való megjelenésük által mérhetlen fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is hálás köszönetemet.

Özv. Leimetzter Lajosné.

Köszönet-nyilvánítás.

Fogadják midazok, kik szeretett leányunk, illetve nőm elhunyt alkalmából részvétük nyilvánítása és a temetésen való megjelenésük által mély fájdalommat enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetünket.

Szekszárd, 1906. márczius 14.

Grósz János és neje.
Frei Venczel.

HIRDETÉSEK.

Eladó szőlő.

Baktában, a Hayt Gábor szomszédságában lévő özv. Somogyiné-féle 1600 □-öles, felerészben termő, felerészben rigolirozott szőlő eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Takáts István

1—1 Bátaszéki-utca 87. szám.

Hidjai gazdaságban

Tolnamegye, u. p. Szedres

4, a gazdasági egyesület által alkalmasnak talált siementhali bonyhádi keresztezésű 1½—2 éves bika eladó. Vevők forduljanak a gazdasági intézőséghez.

1—3

796. szám.

1906.

Simontornyai járás főszolgabirája.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott járási főszolgabiró Tolnavármegye közigazgatási bizottságának 456/1906. számú határozata alapján Medina községben 10,000 korona költség-előirányzattal felépítendő

községi elemi iskolára

árlejtést hirdetek.

Írásbeli zárt ajánlatok **folyó évi márczius hó 29-én d. u. 5 óráig** hivatalomhoz nyújthatók be. Hiányos, vagy elkéssetten érkezett ajánlatokat figyelembe venni nem fogok. Az előirányzati összeg 10%-a mint bánatpénz **márczius 29-ig Medina község pénztárába** lesz befizetendő.

A beérkezett ajánlatok **folyó évi márczius 30-án délelőtt 10 órakor** fognak Medina községhezánál felbontatni és az építkezés kiadása iránti szerződés megkötettni.

Az építkezésre vonatkozó tervek és költségvetések hivatalomnál megtekinthetők.

Gyömk, 1906 márczius 8-án.

Báró Jeszenszky György

főszolgabiró.

1—2

Fischl Lajos butor- és épület-asz- talos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és iroda- berendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vas- butorokból. Aszталos-munkák a leg- gyorsabban, jutányos áron készülnek.

Női kalap-divatterem

Szekszárd, Széchenyi-utca.
Kalap-divatkülönlegességek bécsi és párisi modellekben; — menyasszonyi koszorúk és fátyolok; gyászkalapok és fátyolok, szalagok, virágok és egyéb diszes különlegességek Nagy raktár gyászkalapokban.

Frának Jánosné divatárusnő.

Értesítés.

Van szerencsém Szekszárd és vi- déke n. é. közönségét értesíteni, misze- rint **Szekszárdon Széchenyi- utca Tóth mérnök-féle ház- ban**

szoba-, czimfestő és mázoló műhelyt nyitottam.

Tapasztalatomat kizárólag külföldi városokban szereztem, melyet ezen szakmában mindennemű **szoba-, dísz-, templom-, czim és czi- mer festéseket, aranyozást, tapettázást, épület- és butor mázolást** izlésesen és jutányosan elvállalok.

Szives pártfogásunkat kérve ma- radtam tisztelettel

Polgár Ignác,
szobafestő.

5-5

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereske- delmi Ujság“ kiadásában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és állatforgalmi évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg. Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. — A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővíve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kivélti módosításait és az üzletszokásokat. A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzékuaplót stb.

Előfizetési ára: félévre 6 kor. Az Évkönyvet csak előfizetők kaphatják meg, könyvpiacon egyálta- lán nem kerül.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állat- kereskedelmi Ujság“ kiadóhivatala Budapest, IX., Ferecz-kört 13. sz. alatt van.

8-8

Cziterázni

tanításhoz tanítót keresek. — Czim a kiadóhivatalban.

Eladó bikák.

Az ózsáki gazdaságban 8 drb 1 1/4—1 1/2 éves **simenthali bony- hádi tenyészbika** eladó. Venni szándékozók forduljanak az intézőség- hez Ózsák-pusztá; posta: **Szek- szárd.**

2-3

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitűnőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitűnő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon díszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** - gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bár- mely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét- eladók árendelményben részesülnek.**

23-52

A legújabb üdítő és fájdalomcsillapító bedör- zslő szer az

Universál-Fluid (Illatos növény-esencia)

Csuz, köszvény, rheumatikus szaggatások, fog- és fejfájás stb. ellen orvosilag ajánlva.

A kimerült, lankadt izmokat és idegeket felüdití és erősíti.

Ára egy decis üvegnek 1 kor. 50 fill. 3 üveg ren- delés postaköltségmentes. Egy kis próbáüveg ára 40 fill. 6 kis üveg ára 3 kor., 12 kis üveg 5 kor., postaköl- ségmentesen. Egy kis próbáüveget 20 fill. bélyeg bekü- ldeése mellett minden költség nélkül kívánatra ingyen küld az **Universál-Fluid** egyedüli készítője:

Skribanek K. gyógyszerháza a „Vörös kereszt“-hez Temesvár, Holló-Hunyadi-ut sarok.

21-52

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hang- szer készítője, azért ne vásároljon semmi- féle hangszert, legyen az hegedű, gor- donka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvó hangszer, hur stb. stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapest- ről, Király-utca 58. sz. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalmok hangolása és javítása. Az összes hangszerek javítása szakemberen és olcsón.

21-52

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalá au.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozta a híres

KIRÁLY-BALZSAMOT,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a fő- fájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog- és hárfájást, lábszag- gatást, kolikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szük- seges, hogy minden háznál készületben legyen. Egy nagy üveg 2 korona 55 fillér, 3 üveg 6 korona 55 fillér, bérmentve, utánvétellel.

Grósz-Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth Lajos-utca. Budapest: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő,** melyből a legúj- debb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

21-52

Levélpapírok

egyszerű és gyönyörű diszobozókban a legolcsóbb áron szerezhetők be

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában

SZEKSZÁRDON

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt,**

mely csuzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derék- fájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőtetés, rándulás, ficamodástól származó fájdalmakat és daganatokat biztosab- ban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető, még a legregőbb bajoknál is, melyeknél sem fűdő, sem gyógyszer nem hasz- nál. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. FLESCHEMIL

„Magyar Korona“ gyógyszerháza Győr, Baross ut 24. szám.

Budapesti főraktár: Török József gyógyszerházaiban Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Másfél deciliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb haszná- latra való „Csatlád“ üveg ára 5 korona. 3 kis, vagy 2 „Csa- lád“ üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük.

21-52

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-északi. Kérésre képes színes ábrák ingyen. Ugyanott áruok felvételnek, kik vendéglátókat, kereskedőket és bontókat látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kilo világírú szegedi paprika 3 forint utánvétellel.

Ivankovits Károly és Fia Szegeden.

21-52

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít cöskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálok válaszbélyeg ellenében. 34—52

65 szám.

1906 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyöngyi kir. járásbíróságnak 1906. évi V. 43/1 számú végzése következtében dr. Baumgartner József ügyvéd által k. p. viselt, Rauschburg Salamon és fia hűgyészi lakos javára, **Wurm Mórítz kétyi lakos ellen** 2000 kor. — fill. s jár. erejéig 1906. évi január hó 23-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1176 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: házbutor, kukoricza, fűszer és rövidárak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyöngyi kir. járásbíróság 1906. évi V. 43/2 számú végzése folytán 2000 kor. — fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi december hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 1/30% váltódíj és eddig összesen 110 kor. 01 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Kétyen alperes lakásán 1906. évi március hó 23-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyöngy, 1906. évi március hó 12-én.

Laki László,
kir. bir. végrehajtó.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenvenessé teszi az iszákosságnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 42—52

INGYEN PRÓBA 569. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 569),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olesó kutforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárusító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi árnál majdnem felényivel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb kedvezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiaival.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Káimán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

34—52

BÁTER JÁNOS KÖNYVNYOMDÁJA SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket, falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb árban.

A varrógép csak akkor varrógép,

ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló
Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin
varró- és műhímzőgép
és családi
Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti
Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin
iparos varrógépeket
adunk el
10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímzés tanítását szakképzett műhímzőnők díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecs kavagók, daráló, répvágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára

SZEKSZÁRD, Garay-tér.

37—37